

రామన్ ఎఫ్ఫెక్ట్ అంటే?

- కామేశ్వర పావనరాం

ఆచార్య చంద్రశేఖర వేంకట రామన్ గారికి (సి.వి. రామన్) 1930 సంవత్సరంలో పదార్థ విజ్ఞాన శాస్త్రం (ఫిసిక్స్)లో నోబెల్ బహుమాన ప్రధానం జరిగింది. వీరి పరిశోధనలు 'రామన్ ఎఫ్ఫెక్ట్' గా విశ్వవిఖ్యాతి పొందాయి. ముప్పైల్లోనే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో (విశాఖపట్టణంలో) ఫిసిక్స్, కెమిస్ట్రీ శాఖలు ఆనర్సు కోర్సులతో (3 సంవత్సరాలు) నెలకొల్పబడ్డాయి. ఈశాఖల సంగమంగా జయపూరు విక్రమ దేవ వర్మ గారి కట్టడం రాజిల్లుతూ ఉండేది. ఈసైన్సు శాఖలు రెంటికీ ఒకేఒక గౌరవనీయ అధ్యక్షులు సర్ సి. వి. రామన్ గారు. ఆరోజుల్లో 'రామన్ ఎఫ్ఫెక్ట్' అంటే ఏమిటని ఎందరో కుతూహలంగా ఉండేవారు. అప్రశ్ననే ఎవరో ఆచార్య గండికోట గోపాలరావుగారిని అడిగారుట. అప్రశ్నోపనిషత్తే ఈ వ్యాఖ్యానం.

గోపాలరావుగారు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయంలో నీలరతన్ ధార్ గారి వద్ద 'ఫోటో కెమిస్ట్రీలో' పరిశోధనలు చేసి డాక్టరేటు పట్టం పొందారు. తన వద్ద తయారయిన 110 Ph.D., D.Sc. లలో గణనీయులని ధార్ గారు గోపాలరావుగారిని మెచ్చుకొన్నారు.*

గోపాలరావుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కెమిస్ట్రీకెక్స్ లో చేరిన ప్రథములు భట్టిపోలు రాఘవరావుగారు బెంగుళూరులో M.Sc. సంపాదించి, 'క్రియాశీల హైడ్రోజెన్ వర్ష పటాధ్యయనం' ప్రధానాంశంగా, లండన్ విశ్వవిద్యాలయం నుండి Ph.D. పట్టంపొంది 1933లో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కెమిస్ట్రీ శాఖలో చేరారు.

తిరువేంకట రాజేంద్ర (టి.ఆర్.) శేషాద్రిగారు మాంచెష్టర్, ఇంగ్లండ్ లో రసాయనిక శాస్త్రస్థల రాబిన్ సన్ దగ్గర పరిశోధనలు జరిపి Ph.D. పొంది, కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థలో పనిచేసి 1933లో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రసాయన శాఖలో చేరారు.

ఈ ఆచార్యత్రయం ఎందరినో శాస్త్రజ్ఞులుగా రూపు దిద్దారు. శిష్యులు, ప్రశిష్యులూ అసంఖ్యాకంగా దేశదేశాలల్లో ఉన్నత పదవులధిష్టించి భారతదేశానికి కీర్తి, ప్రతిష్టలు సంపాదించారు.

శేషాద్రిగారు 1949లో ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయానికి ఆహ్వానితులుగా వెళ్ళారు. ఆవల వీరు రాయల్ సొసైటీ సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు. నోబెల్ బహుమతికి రాయల్ సొసైటీ సభ్యత్వం సోపానమనేవారు.

కొచ్చెర్లకోట రంగధామారావుగారు లండన్ లో విశ్వవిఖ్యాత స్పెక్టో స్కోపిస్ట్ ఫౌల్డ్ వద్ద పరిశోధనలు జరిపి D.Sc. సంపాదించారు. అంతకు పూర్వం కూడా వీరు D.Sc. పట్టభద్రులు. వీరు రాయల్ సొసైటీ సభ్యులకి జరిగే విందులకు నిత్య ఆహ్వానితులు. ఈ గౌరవం ఆ రోజుల్లో భారతీయుడికి జరగడం అపూర్వం. వీరు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ఫిజిక్స్ శాఖలో చేరారు.

ఇఛాపురపు రామకృష్ణారావుగారు డబుల్ డాక్టరేటు. కలకత్తా, లండను విశ్వవిద్యాలయాల్లో Ph.D. డిగ్రీలు పొంది, వీరు ఆంధ్ర

విశ్వవిద్యాలయంలో ఫిజిక్స్ శాఖలో చేరారు.

సూరిభగవంతంగారు రామన్ గారి దగ్గరే పరిశోధనలు జరిపి పేరెన్నికగన్నారు. వీరున్నూ అధ్యాపకులుగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ఫిజిక్స్ శాఖలో చేరారు. డాక్టరేటు డిగ్రీకి సిద్ధాంత గ్రంథం సమరిస్తానంటే, రామన్ గారు 'గుర్తింపుకోసం నువ్వు యూనివర్సిటీల వెంట బడడం కాదు, అవే (యూనివర్సిటీలే) నీవెంట పడాల్సి' అన్నారుట.

ఈ ఆచార్యత్రయ ఆధ్వర్యాన ఫిజిక్స్ శాఖలో పరిశోధనలు ముమ్మరంగా జరిగాయి. ప్రశస్థ పరిశోధనాఫలాలూ అంతర్జాతీయ జర్నల్స్ లో ప్రచురించబడి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి విశ్వవిఖ్యాతిని సంపాదించారు.

ఈ త్రిమూర్తిద్యయం జ్ఞానాఘృతపదీపంబగు దీపావళి. ఈ ఆచార్యుల పరిశోధనల సంగమంగా జయపూరు విక్రమదేవ్ కాలేజీ శోభిల్లింది. పరిమిత ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో, జీవితమంతా పరి శోధనలకే అంకితం చేసుకొన్న సరస్వతీ స్వరూపులు. వీరి శిష్యులతో, పరిశోధనాలయాలతో, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము లలిత స్కంధ, కృష్ణమాల, కల్పతరువుగా సద్విజ్ఞేయమై ఉర్విలో భాసించింది. ఆచార్య గోపాలరావుగారు, రంగధామారావుగారు కెమిస్ట్రీ, ఫిజిక్స్ ల శాఖాధికారులుగాను, ఆవల ప్రిన్స్ పాల్స్ గానూ పదవులు సమర్థలతో నిర్వహించారు.

అవనీనాధులనేకులుండగ విశిష్టారాధ్యులార్యుల్ మహీ దివిజుల్ పూజ్యులు పల్వరుండగ.....

అన్నట్లు ఈ విజ్ఞానమూర్తులలో శాఖాధ్యక్షులుగా ఎవరు ఎంపికచేయబడతారు? అన్న పశ్చ, ఆరోజుల్లో ఎందరో ఆకూత పరచేది. ఆఖరికి అధ్యక్ష నిర్ణయం అయ్యాక గోపాలరావుగారు ఇచ్చిన తీర్పు చురక: Bhagavatam becoming Physics Department Head and Seshadri becoming Chemistry Department Head is the "RAMAN EFFECT" (ఆచార్య గోపాలరావు గారు తమ కినుకని ఇంత సుకుమారంగా వెలిబుచ్చడం వారి వాక్ నేర్పనకి గీటురాయి). వైస్ చాన్సలర్ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు "భగవంతం, శేషాద్రి నా రెండు కళ్ళు" అనేవారట. ఆధార గ్రంథాలు:

1. 'ఆచార్య చంద్రశేఖర వెంకటరామన్' అంధ్రప్రదేశ్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్ 1973. మూలం: భగవంతం, అనువాదం: గోపాలకృష్ణమూర్తి.
2. 'ఆచార్య లక్కరాజు రామచంద్రరావు' అత్తిలి వేంకట రమణ, 1982.

* ఈరచయిత కెమికల్ సొసైటీ సెక్రటరీగా ఉండగా, ఆహ్వానితులై 1950లో ధార్ గారి ఉపన్యాసం, ఈ సంవత్సరం ఆచార్య గోపాలరావుగారి శతదినోత్సవాలు జరగడం విశేషం.